

Poštnina plačana v gotovini.

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84.—, polletno Din 42.—, mesečno Din 7.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 21. marca 1931.

štev. 12.

Upliv krize na potrošnja.

Mnogo škode je morala utrpeti naša trgovina vsled zmanjšane potrošnje, ki je stalna spremljevalka gospodarske krize, a vendar ne toliko, da bi smeli upravičeno smatrati krizo za edini in tudi ne za glavni vzrok zastoja v trgovini. Res pa je, da so nekatere vrste blaga vsled krize močnejše prizadete kakor druge.

Zmanjšani dohodki so prisilili pojedince, družine in celo skupine, da so skrčili svoje izdatke na minimum, mnogokrat pa celo pod življenski standard. Število onih, ki izjemno niso bili prizadeti po krizi, je od dneva v dan manjša. Nasprotno pa še danes narašča število vampirjev, konjunkturistov, ki posledic krize ne samo ne občutijo, marveč se celo redijo od bede in nesreče večine, izrabljajoč njih stisko v svoje lastne koristolovske namene. Prav ti imajo krizo največkrat na jeziku; služijo naj v opravičilo bednega položaja množic — njim samim »pa gre prav tako slabo, kriza...«

Nimamo namena baviti se z opazovanjem konjunkturistov, pa naj gre za pojedince, organizacije ali za kakršnakoli podjetja, ki krizo še poostrujejo, ker se nočejo odpovedati niti najmanjši svojih udobnosti na korist skupnosti. Gotovo je edino to, da konjunkturisti niso med zadnjimi, ki so krivi današnjega položaja, da je njih ravnanje v današnji dobi vse prej kot moralno, in da se neizprosno bliža tudi čas, ko bodo morali kazni za lastne grehote prestatiti tudi

konjunkturisti: pojedinci, podjetja in organizacije.

Iz trgovskega stališča nas zanima predvsem omejitev v potrošnji, kolikor je ta v zvezi z obstoječo krizo.

Če pogledamo v življenje posameznikov in družin, so se morali ti omejiti predvsem pri tistih svojih potrebah, kjer so zamogli omejitev najlažje prenesti. Zato je najmočnejše prizadeta oblačilna trgovina, zlasti standardno blago.

Omejitev v trgovini z živili je nekoliko manjša; želedec neizprosno zahteva svoje. Sreča, da so šle cene živilom najmočnejše navzdol, da ta omejitev potrošnje doslej še ni povzročila večjih katastrof. Na drugi strani pa je pocenitev večjega dela živil zlo, ker so s tem zmanjšani dohodki kmečkih slojev, ki se morajo vsled tega zopet omejevati v potrošnji.

V mestih, pa tudi ponekod na deželi je večina prebivalstva v težkem položaju radi stanovanj. Vse cene so globoko padle, stanovanja pa imajo še vedno neznočno visoke cene. In ker se prav stanovanju ne more odpovedati niti najbednejši, se mora zato zopet omejiti v potrošnji drugod, pa če tudi si odtrga od ust.

Zmanjšana potrošnja zopet sili producente k zmanjšanju produkcije, in zmanjšana produkcija izšli z omejitvi jo obratovanja nove redukcije, nova zmanjšanja dohodkov in vsled tega zopet nove omejitve v potrošnji.

Eno zlo pomnožuje drugo, in vse to se koncentrira nazadnje na eni sami točki: pri trgovini, ki živi od prodaje dnevnih potrebščin. Množeci se slučajni konkurzov in obupen boj, ki ga bojuje naša mala in srednja trgovina za obstanek, pričajo zgovorno o tem, da v današnjih razmerah ne grešijo samo konjunkturisti; nič manjši ni greh onih, ki bi kakorkoli lahko prispevali k izboljšanju, pa tega nočejo, bodisi iz komodnosti, bodisi iz strahu pred izgubo, ali pa iz kakega drugega razloga.

Vendar moramo priznati, da vsa krivda na trgovinske mzastojne ne leži vedno le v krizi in njenih posledicah. Tudi v času krize mora trgovec proučevati vzroke nazadovanja, in ne enostavno zvrčati vso krivdo na krizo. Kakor hitro se je postavil na to stališče, je skoraj izključeno, da bi zasledil poleg krize še druge postranske vzroke, ki čisto trgovini še bolj škodujejo kot kriza in njeni spremljevalci.

V kolikor je nazadovanje prodaje izkazano v trgovini, ne sme prihajati v poštev pri standardnih tipah dnevne potrošnje, zlasti ne pri živilih. Za večino naših krajev velja pravilo, da se je pri trgovini z živlenskimi potrebščinami sicer nekoliko skrčila prodaja boljših vrst in tipov, dočim je množina prodaje standardnih tipov živil celo porastla. Oméjitev gre tedaj predvsem na račun kvalitete, ter cenejšé blago nikakor ne

sme izkazovati nazadovanja, marveč mora celo porasti, če se je skrčila prodaja boljših vrst živil.

Isto merilo velja približno za oblačilno trgovino, kjer pa igra poleg drugih okolnosti glavno vlogo moda, ki navzlic težkemu položaju, zlasti pri meščanskih slojih in še posebej pri ženskem svetu dominira mnogokrat na prvem mestu družinskega proračuna. V zvezi s tem pa beležijo manufakturni trgovci tudi vedno večje vsote neiztirjanih in neiztirljivih dolžnikov.

Železnina, orodje, posoda, obrtne surovine in slično blago je prav tako podrejeno vplivom krize, odvisno pa tudi od drugih razmer, ki so v različnih krajih različne, da ni mogoče ustvariti enotnega, približno pravilnega merila za izračunanje, v koliko gre nazadovanje prodaje na račun krize in v koliko je to posledica drugih vzrokov.

Kakor hitro ste opazili v dobi krize nazadovanje prodaje standardnih tipov vsakdanjih potrebščin, ni samo ona vzrok nazadovanja, marveč je treba iskati vzrokov drugod.

Nekaj truda, ki ga žrtvujete v ta namen, se vam nedvomno bogato izplača, če ste odločeni najdene nedostatke in nepravilnosti odstraniti, uporabljajoč pri tem zdravi razum, ne glede na trenutno škodo, s katero je morebiti odprava takih pogojev vezana.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

V zadnji številki se je v priobčeno tabelo neopaženo vrinila cela vrsta pomot, ki so jih naši čitatelji gotovo že opazili. Gre za 3., 9., 13. in 14. vpis, ki so zašli na kreditno, namesto na debetno stran računa žage.

Vpis 3. (mezde žagarjem) Din 4250 je seveda obremenitev žage in spada v debetni stolpec. Isto 9. vpis (izdatki za razne obratovalne pomočke) Din 2.200; dalje 13. vpis (zopet mezde žagarjem) Din 4.800 in 14. vpis (bolniška blagajna) Din 180.

Vsled tega so tudi koncem aprila seštete vsote napačne in znaša skupni znesek debetnega stolpca pravilno Din 123.930 in kreditnega Din 150.400.

Razlaga vpisov pa je pravilna.

5. in 6. sta enaka vpisa. Razlika je samo v vrsti in skupini blaga ter v ceni lesa.

7. in 8. vpis sta enaka 1. in 2. vpisu z razliko glede količine in vrednosti dobavljenih hlodov.

9. Za razne pripomočke na žagi: olje, izrabljene železne dele in slično smo iz-

plačali Din 2.200. To vsoto smo vpisali kot izdatek v blagajno in s tem obremenili račun produkcije.

10., 11. in 12. vpis se krijejo z vpisi pod 4, 5 in 6. Razlika je v množini in vrednosti na oddajno skladišče prevzete tega blaga.

13. Izplačane mezde žagarjem, kakor pod 3.

14. Bolniški blagajni smo poravnali njen zahtevek na zavarovalnici, knjižili ta znesek v blagajni pod izdatke ter obremenili s tem račun produkcije.

15. Koncem aprila sešteta stolpca izkazujeta Din 123.930 debetnih in 150.400 Din kreditnih zneskov. Tak provizorični mesečni zaključek nam daje tudi pregled o uspehu posameznih računov produkcije, če nam je znana tudi vrednost zaloge na dan zaključka, kar pa nam ni težko dognati, ker mora imeti žagovodja pregled nad skladiščem okroglega lesa, kakor tudi nad izrezanim blagom, ki še ni bilo oddano glavnemu oddajnemu skladišču.

Pri začetnem mesecu obratovanja žage izračunamo dobiček na ta način, da k vrednosti zaloge okroglega in rezanega lesa prištejemo še vsoto kreditnih zneskov v dotičnem mesecu ter od nje odbijemo vsoto debetnih zneskov. Razlika, za katero je vsota debetnih zneskov manjša od vsote, ki smo jo dobili potom sešteta vrednosti zaloge in vsote kreditnega stolpca, predstavlja nečisti dobiček v odpadajočem mesecu.

V našem slučaju (številke, ponavljamo, ne odgovarjajo tržnim in produkcijskim razmeram) bi dobiček izračunali tako-le:

	Din
Vrednost zaloge okroglega lesa	12.000
Vrednost zaloge rezanega lesa	2.200
Vsota kreditnega stolpca	150.400
Skupaj	164.600
Vsota debetnega stolpca	123.930
Nečisti dobiček	40.670

Od nečistega dobička v mesecu aprilu moramo odšteti odstotek za obrestovanje investiranega kapitala, kakor tudi odstotek za amortizacijo, da dobimo približni čisti dobiček enega meseca.

Če smo n. pr. za nakup ali za zgradbo žage najeli posojilo, tedaj moramo od

tega izposojila plačevati obresti. Tudi v slučaju, da smo investirano glavnico imeli na razpolago v lastni imovini, bi nam ta, obrestonosno naložena donášala gotove dohodke. Poleg tega pa je navadno denar, naložen v gotova podjetja izpostavljen gotovemu riziku, čisto večjemu kot v slučaju, da je naložen v kakem denarnem zavodu.

Večina podjetnikov tedaj iz previdnosti vedno zahteva, da se jim v podjetje vloženi kapital obrestuje vsaj 1 do 2% višje kot je običajna obrestna mera za trgovske in industrijske kredite pri denarnih zavodih.

Če je na denarnem trgu obrestna mera kreditov n. pr. 10%, bo podjetnik moral kalkulirati z 12% obrestovanjem vložnega kapitala na leto.

Dalje mora zopet računati z amortizacijo, ker vsako podjetje s starostjo izgubi na svoji vrednosti. Običajna trgovska amortizacijska doba za nepremičnine je določena na 50 let. V tem času se mora vrednost uničiti vsled česar odpisujemo letno 2% od nabavne (začetne) vrednosti dotičnega objekta.

Letni odpis znaša tedaj: 12% za obrestovanje glavnice in 2% vrednosti za amortizacijo, skupno tedaj 14% letno. Mesečni odpis odstotkov dobimo, če skupni letni odpis delimo z 12.

Recimo, da nas stanejo investicije: nakupna vrednost žage in drugih nepremičnih naprav 300.000 Din. Ker odpisujemo letno 42.000 Din (14%), odpade na vsak mesec Din 3.500.

Dalje odpisujemo 10% od vrednosti premičnega inventarja in raznih naprav (strojev etc.) letno, da se vrednost teh premičnin v desetih letih uniči. Mesečni odpis znaša tedaj eno dvanajstino letnega odpisa.

Če znaša nakupna vrednost teh investicij 80.000 Din, znaša letni odpis 8.000 Din, mesečni pa Din 666.66.

Poleg teh odpisov pa mora trgovec skrbeti, da mu je obrestonosno naložen tudi denar, ki ga ima naloženega v blagu samem. Vendar se odstotka za ta kapital pri izračunavanju čistega dobička navadno ne odbija, ter izkazuje že čisti dobiček sam koncem zaključene poslovne dobe skupno rentabiliteto vložnega kapitala. (Dalje sledi.)

Mala in srednja lesna trgovina brez zaščite.

Na zadnji konferenci lesnih industrijalcev v Beogradu, o kateri smo že vnaprej napovedovali, da interesi male in srednje lesne trgovine in industrije ne bodo prišli v poštev, se je med drugim sklenilo ustanoviti centralno prodajno organizacijo, ki bo kontrolirala celoten izvoz mehkega lesa iz države. Tudi v Ljubljani se je pri Zvezi industrijcev ustanovil odbor lesnih industrijcev.

Donekje se krijejo interesi lesne veleindustrije z interesi male in srednje, v kolikor se nebi mogoče vezale razne ugodnosti na določene množine. Že zdaj pa se čujejo glasovi, ki dovoljujejo sklepati, da se bodo gotove ugodnosti poskušale vezati tudi z določenimi najmanjšimi količinami, kar znači, da bo od teh ugodnosti imela korist le velika industrija, vsled česar bo zamogla še uspešneje konkurirati mali in srednji. Počasi bo prišla mala in srednja lesna trgovina in industrija v popolno odvisnost, če se bodo te domneve uresničile.

Istocasno pa se v časopisju pojavlja jo-želje, naj bi se mala in srednja lesna industrija priključile k obstoječemu Društvu gozdnih posestnikov.

Kakor je na eni strani res, da se del interesov male in srednje lesne trgovine in industrije krije z interesi gozdnih posestnikov, je na drugi strani ravno med gozdnimi posestniki in malo ter srednjo lesno trgovino in industrijo nepremostljivo nasprotje v najvažnejšem vprašanju, ki zadeva cene lesa na panju, kakor tudi cene neobdelanega, oblega lesa.

Gozdni posestnik želi rastoči, ali tudi v lastni režiji posekani les prodati čim dražje, trgovec pa mora gledati, da les za obdelavo in za preprodajo kupi čim cenejše, če hoče ostati zmogel konkurence in prodajati kupljeno in predelano blago po tržnih cenah. Tudi izkušnje pri izsekavi kupljenih kompleksov ali gotovega dela rastočega lesa pričajo, da obstoje med gozdnimi posestniki in lesnimi trgovci take razlike, da se morajo dnevno izravnovati pri vseh sodiščih.

Deloma je mala in srednja lesna trgovina organizirana pri nas v sekcijah lesnih trgovcev pri trgovskih gremijih in potem teh združena v Osrednji lesni sekciji pri Zvezi trgovskih gremijev. Zeleti je, da bi se naši lesni trgovci te svoje edine organizacije tesneje oklenili ter tudi sodelovali pri vseh njenih poslih, predvsem pa skrbeli za to da bo v njej mala in srednja lesna trgovina res izdatno zastopana.

Osrednja lesna sekcija pa nebi smela imeti samo naloge posredovanja med državo in lesno trgovino, kar je sicer njena glavna, ne pa edina naloga, temveč bi morala skrbeti za ustanovitev uspešne prodajne organizacije in očitati malo in srednjo lesno trgovino pred nevarnostjo, da pade v popolno odvisnost od veleindustrije in njene prodajne organizacije.

Res je, da so zahteve današnjega lesnega tržišča največkrat vezane na večje množine gotovega komisijskega blaga, katerega poedini mali in srednji lesni trgovci ne zmorejo. Česar pa ne zmoro eden, jih z lahkoto zmoro več. Prav ta okoliščina neizprosno zahteva hitro ustanovitev prodajne organizacije.

To potrebo so naši lesni trgovci ponekod že uvideli ter si osnovali lesne zadruge, ki pa se v konjunktorni dobi niso obnesle, postale neupoštevane in kolikor nam znano tudi povečini propadle, kar je marsikoga ostrašilo, da je zavrnil ta način organizacije. Kar se ni obneslo v konjunktorni dobi, ko je vsak svoje blago lahko in drago prodal, bi gotovo boljše uspelo v sedanjem položaju težke prodaje.

Misel skupne prodajne organizacije s skupnimi skladišči v inozemstvu je težko izvedljiva in zahteva znatnega kapitala, poleg tega pa je kolikortoliko vezana z rizikom.

Prodajna organizacija malih in srednjih lesotržcev bi morala biti organizirana tako, da bi krajevne organizacije združevale vse lesne trgovce, ki imajo eno in isto oddajno postajo, kar bi jim omogočalo kompletirati vagonске pošilj-

ke tudi če bi šlo za blago, ki ga poedinec ne zmore sam dobaviti.

Osrednja prodajna organizacija bi morala voditi evidenco blaga v posameznih krajevnih organizacijah ter bi lahko zadostila tudi največjemu povpraševanju po komisijskem blagu, ker bi dobavljala blago iz cele banovine.

Kasneje bi mogoče kazalo ustanoviti skupna oddajna skladišča vsaj za gotove vrste lesa.

Glavna naloga prodajne organizacije pa bi bilo iskanje zvez z inozemstvom ter bi se najbrž pokazala potreba, ustanoviti lastna zastopstva v glavnih krajih inozemskih tržišč.

Ing. Fr. V.

Nekaj o elektriki.

(Nadaljevanje.)

Potrebno je tedaj, da se v takem slučaju inštalacija sama od sebe odklopi od zunanjega omrežja. To delo nam izvrši varovalka. Varovalka ni v bistvu nič drugega kot košček tenke žice, ki prenese samo določen tok, n. pr. 6, 10, 15 itd. amperjev. Čim prekorači tok to predpisano mejo, pregori le ta košček žice, ki ga lahko hitro zamenjamo z drugim, dočim ostane ostala napeljava nepoškodovana. Varovalka se mora vsled tega namestiti vedno na lahko dostopnem mestu. Da sama ne postane nevarna, se »topljiva žica« hermetično zapre v porcelanast, zamašku podoben valj, ki ima na obeh koncih kovinaste kontakte. Potom izolirane kapice se privije v porcelanast podstavek. Če varovalka pregori, nam je treba zamenjati edinole ta valj z žico, topljivi vložek imenovan, dočim sta kapica in podstavek še nadalje uporabljiva.

Potemtakem bo tudi vsakomur razumljivo, zakaj da ne smemo pregorjenega topljivega vložka ovijati z debelo žico, ki morda prenese jačji tok kakor napeljava sama, ali pa vložiti v podstavek varovalke kratkomalo debel žebelj, kot se to pogosto dogaja. V tem slučaju varovalka ni več varovalka, tako da je vsa inštalacija pravzaprav nezavarovana. Ker pa varovalka včasih tudi pri nepoškodovani napravi pregori, je dobro, če se ima vedno nekaj topljivih vložkov v rezervi. Seveda se ne bo dalo nikdar prepričati, da ne bi ta ali oni vezal pregorjeno varovalko z žico. V tem slučaju naj vzame vsaj kolikor mogoče tenko žico, tako, kakoršne se nahajajo v spleteni žici, ki služi za priključek ti-

kalnikov. Svetujemo mu pa, da naj to smatra le za provizorij ter si čimpreje preskrbi nov vložek. Pri izmenjavanju varovalk moramo biti zelo previdni. **Paziti moramo, da stojimo na suhih tleh, da nimamo vlažnih rok, predvsem pa, da se ne dotaknemo kovinastih delov varovalke. Prijemati smemo edino le za porcelan.**

Stikala služijo za priklopitev in prekinjenje električnega toka. Poleg navadnih stikal imamo tudi različna pretikala. Izmenična pretikala nam omogočajo prižiganje in ugasovanje svetilk z dveh ali več mest. Zelo prikladna so za stopnišča: svetilke na stopnicah lahko na ta način prižigamo v veži, ugasujemo pa v poljubnem nadstropju. Serijska pretikala so v rabi pri velikih lestencih, pri katerih bi bilo predrago, če bi vedno gorele vse žarnice. S serijskim pretikalom pa lahko prižigamo tudi samo gotov del lestenca.

Zatični kontakti služijo za priključek prenosnih svetilk, likalnikov in kuhalnikov. Tako zatični kontakti kakor tudi stikala in pretikala se lahko montirajo nad ometom ali pa pod njim, kakor je pač izvedena inštalacija sama. Podométna pa so pokrita s ploščo, ki je običajno steklena. Priporočljivejše so pa plošče iz izoliranega materiala, ker se ne razbijejo tako hitro kakor steklene. Nadomestna stikala in zatični kontakti imajo kapico iz porcelana ali izolirne snovi. Če se ta kapica razbije, moramo **takoj skrbeti za nadomestilo, ker obstaja sicer nevarnost, da se kdo dotakne kovinskih delov, ki so pod tokom.** Za vlažne prostore imamo posebna — vo-

dodržna — stikala in zatične kontakte. Uporabljajo se naj le taka iz izolirane snovi, železna pa le v skladiščih z eksplozivnimi snovmi. **Železna morajo biti vedno ozemljena.** V skladiščih za bencin zatičnih kontaktov ne priporočamo.

Elektrika nam služi v prvi vrsti za razsvetljava in pogon strojev, dočim pride za kuho šele v drugi vrsti vpoštev. Pač pa je zelo razširjeno likanje z elektriko.

Za razsvetljava vporabljamo dandanes izključno le žarnice. Pri žarnici izkoristimo pojav, da tenke ogljene ali kovinske žice žarijo, čim teče dovolj močan električni tok po njih. Da pa žica ne

pregori, je nameščena v brezračnem steklenem balonu, ki ima včasih obliko hruške. V rabi so večinoma žarnice s kovinsko nitjo. Žarnice z ogljeno nitjo so sicer trpežnejše, vendar porabijo približno trikrat toliko toka kakor one s kovinsko nitjo. Imamo tudi žarnice, polnjene s plinom »neon«. Žareča nitka namreč v brezračnem prostoru spuhti, in to tem preje, čim intenzivnejše žari. Na drugi strani je pa ravno intenzivno žarenje zaželjeno, da se dobi kolikor mogoče bela luč. Zato napolnimo žarnico s plinom, ki je za gorenje neobčutljiv, ki pa s svojim pritiskom preprečuje predčasno razpršitev žareče nitke.

Gospodarske beležke.

Davek na poslovni promet.

Dne 17. t. m. je bila objavljena naredba o skupnem davku na poslovni promet, ki obsega enotno enkratno tarifo za vsako vrsto blaga za celo dobo od producenta do konsumenta.

V prihodnji številki objavimo tudi tarife za glavne vrste blaga, v kolikor niso iste kot so bile (1%).

Domneva, da odpade po novem zakonu plačevanje pri trgovcih, je bila preuranjena ter so v gotovih slučajih plačevanju davka na poslovni promet podvrženi tudi trgovci.

Naredba stopi v veljavo že s prvim aprilom ter se bo davek od tedaj naprej plačeval mesečno, četrletno ali polletno. Obširneje poročilo prinesemo v prihodnji številki.

Državna hipotekarna banka znižala obrestno mero.

Državna hipotekarna banka je znižala obrestno mero za hipotekarne kredite od 9% na 8%. Tudi meničnim posojilom se zniža obrestna mera od 8% na 7½%, dočim ostane obrestna mera za lombardna posojila še nadalje 7%.

Preobilica likvidnosti na našem denarnem trgu zahteva še nadaljnja znižanja obrestne mere ter bi bilo potrebam gospodarstva zadoščeno v tem oziru šele tedaj, če bi obrestna mera padla zopet na predvojno stanje.

Monopolski dohodki v letu 1930.

Dohodki državnih monopolov so dali lani 2,348,229.557 — Din, predlanskim pa 2,321,211.207 — Din.

Po posameznih predmetih so bili monopolski dohodki z vrednostjo v milijonih dinarjev sledeči:

	1930	1929
tobak	1.726·7	1.662·8
sol	22·3	27·6
petrolej	142·3	150·9
užigalice	130·6	128·1
cigaretni papir	116·7	115·4
razni	9·5	11·5

Ruška tvornica užigalic ustavila obratovanje.

Radi zastoja v izvozu užigalic na Kitajsko, kjer so uvedene visoke zaščitne carine, pa tudi zaradi padanja domačega konsuma je ruška tvornica užigalic popolnoma ustavila obratovanje. »Vrbovsko«, d. d. kot lastnica tovarne se je hvalevredno odločila, da bo delavcem in nastavljenecem navzlic temu izplačevala zaslužek še do konca junija tega leta.

Znižanje odkupnine za kuluk v primorski banovini.

Z ozirom na občutne izdatke in na težko gospodarsko krizo je primorska banovina znižala odkupnino za kuluk od 25 Din na 15 Din.

Kaj škoduje naši trgovini z živino.

Madžarska je uvedla izvozno premijo za govejo živino v znesku 40 pengö, ki se izplačajo izvoznikom na oddajni postaji. Mnogi italijanski trgovci, ki so doslej obiskovali redno naša živinska tržišča, so sedaj izostali. Občutno škoduje našemu izvozu živine v Italijo dovoljenje, da se sme romunska živina za Italijo prevažati preko našega ozemlja. Dočim je doslej morala potovati iz Romunije preko Madžarske in Avstrije na Trbiž, za kar je potrebovala 11—13 dni, se sedanji prevoz v Italijo opravi v 4 do 5 dnevih.

Izostanek italijanskih kupcev se na naših živinskih tržiščih močno občuti.

Zanimanje za naše izvozno blago.

Pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu se inozemstvo zanima za sledeče naše blago:

Orehi, suho sadje — Marseille (4104).

Fižol — Praga (4236).

Razni poljski pridelki — Barcelona (4533) in Lizabona (4010).

Živina — London (2596), Tirana (3467), Marseille (4104), Pariz (svinjsko meso in svinje — 4168), Praga (slanina, mast — 4236), Barcelona (4533), Solun (4412).

Sir, maslo, mlečni proizvodi — London (2596), Breslau (4194), Tirana (3467).

Jajca — London (2596), Solun (4412), Rim (4567).

Interenti dobijo pod številko, ki je naznačena v oklepaju brezplačna pojasnila pri gorinavedenem zavodu.

Svobodna prodaja modre in zelene galice.

Po rešitvi ministra za socialno politiko je modra in zelena galica predmet svobodne prodaje v trgovinah ter ne spada pod zakon o prometu s strupi in narkotičnimi drogami.

Nabavljalna zadruga malih trgovcev.

Te dni so novosadski trgovci s kolonijalnim blagom ustanovili lastno nabavljialno zadrugo za kolonijalno blago, ki pričre poslovati v najkrajšem času.

Hmeljarska prodajna zadruga.

Pretečeni teden je prišlo do ustanovitve Hmeljske prodajne zadruge, r. z. z o. z. v Zalcu, katere član lahko postane vsak hmeljar na ozemlju dravske banovine, če ima najmanj 500 hmeljevih sadik. Trgovci in prekupčevalci s hmeljem so izključeni. Deleži znašajo 100 Din, jamstvo je dvojno. Zadruga bo skušala prodati ves pridelek svojih članov, vendar pa dopušča tudi tem popolnoma svobodno trgovino, ter smejo svoj pridelek prodati tudi sami.

Kontrolne postaje za sode.

V Sloveniji so za kontrolo sodov odločeni oddelki pri kontrolah mer v Celju, Ljubljani in Mariboru.

Celjska kontrolna postaja velja za sledeče srece: Brežice, Konjice, Kozje, Krško, Rogatec, Šoštanj, Sevnica, Slovenjgradec.

Mariborska ima svoje področje v srezih: Prevalje, Gor. Radgona, Ljutomer, Murska Sobota, Ormož, Ptuj, Slov. Bistrica in Sv. Lenart.

Ljubljanski postaji pa so dodeljeni srece: Ljubljana — mesto in okolica, Kočevje, Kranj, Kamnik, Litija, Logatec. Novo mesto in Radovljica.

Odcepljeni črnomeljski srez ima kontrolno postajo v Karlovcu.

Ljudsko štetje.

Dne 1. aprila se prične popisovanje v zvezi z ljudskim štetjem. Popisovalci bodo hodili od hiše do hiše. Podatki so strogo tajni in se morajo strinjati z resničnim stanjem dne 31. marca o polnoči. Popisovala se bo tudi živina in drugi deli gospodarstva.

Omejitev in redukcije v litijski predilnici.

V bombaževi predilnici je bilo doslej odpuščenih 163 delavcev, delovni čas pa znižan na pet dni v tednu in poleg tega tudi reducirane plače za 30 odstotkov.

Naš paviljon na milanskem velesejmu.

Država je zgradila na velesejmu v Milanu lasten paviljon, v katerem bodo razstavljeni naši izdelki. Razstavljalcent je država obljubila brezplačni dovoz in povratek tam razstavljenih predmetov.

Občni zbor Hmeljarskega društva.

Dne 25. t. m. ob devetih zjutraj se vrši v Zalcu občni zbor Hmeljarskega društva za Slovenijo, ki ima poleg običajnega dnevnega reda rešiti tudi več važnih hmeljarskih vprašanj v zadevi organizacije in signiranja. Glasovalno pravico imajo delegati podružnic, pristostvovati pa sme vsak član društva.

Občni zbor celjskega gremija.

Iz tajniškega poročila celjskega trgovskega gremija posnemamo, da ima 286 članov, od katerih jih izvršuje obrt le 259. Člani zaposlujejo 189 pomočnikov ter 52 vajencev in 34 vajenk.

Občni zbor mariborskega gremija

se vrši dne 28. t. m. v dvorani hotela »Orel« po običajnem dnevnem redu.

Stanje našega združništva.

V naši državi imamo 34 združniških zvez in 14 podzvez, ki združujejo 6294 zadrug s 684.700 člani. Največ je kreditnih (3974) in nabavljalnih (1107) zadrug, ostanek odpade na kmetijske, produktivne in druge gospodarske zadrug.

Ali ste poravnali naročnino?**PREVEČ PROIZVODNJE...**

Nemški državnik dr. Hirsch je izdal brošuro, v kateri obravnava vzroke sedanjega svetovne gospodarske krize.

Po njegovem mnenju tiči glavni vzrok sedanjega stanja v dejstvu, da je napredek tehnike in kemije v zadnji dobi potom raznih iznajdb, ki pocenjujejo izdelovanje, omogočil veliko večjo in hitrejšo izdelavo z manj delavnimi močmi. Napredek tehnike v nekaterih industrijah je šel tako daleč, da danes en sam delavec producira več nego je bila v stanu pred desetletjem izdelati cela desetorica. Cenejši stroj izpodriva vsepovsod dražjo človeško delavno moč. Tudi v kmetijstvu, zlasti v velikem kmetijstvu je stroj izpodrinil človeka in žival; sam izdeluje in obdeluje hitrejšo in cenejše.

Zvišana produkcija je povzročila padanje cen. Tehnika in kemija pa še vedno izdelujeta nove, moderne pripomočke, ki bodo v stanu še več proizvajati, kar znači: novo padanje cen.

Zlo ne tiči samo v povečani produkciji in v pocenitvi blaga; saj je od nizkih cen odvisno blagostanje narodov. Glavni krivec neugodnega gospodarskega stanja je sedanji socialni sistem, ki se ni znal prilagoditi zahtevam napredujoče produkcije ter omogočil, da se pičlo število veleproducentov okorišča z iznajdbami in napredkom, večji del celokupnega človeštva pa je vsled tega prišel ob zaslužek ter si tudi ob znižanih cenah ne more nabavljati nujnih življenjskih potrebščin.

Odkrite besede, a resnične!

ŠE O NOTRANJEM POSOJILU.

Vsled sprožene ideje po razpisu državnega notranjega posojila se je razvila v beograjskem časopisju polemika med zagovorniki posojila, ki trdijo, da je likvidnost našega denarnega tržišča dovolj velika, čemur se res ne da oporekati, in na drugi strani, da je notranje posojilo z ozirom na potrebo javnih zgradb, kakor tudi z ozirom na obstoječo gospodarsko krizo res potrebno. Skupina bančnih eksponentov pa, ki ji gotovo ni pri srcu dobrobit našega gospodarstva tako kot bi ji morala biti, ugovarja posojilu, češ, da bi bilo prej potreba dinar zakonsko stabilizirati ter

posojilo razpisati v zlati valuti, sicer bi subskripcija ne imela uspeha. Konečno bo ostalo le pri polemiki, dokler se ne zganejo merodajni činitelji, ki bodo gotovo želi povsod odobravanje in tudi nedvomen uspeh, pa naj se že dinar prej »stabilizira« ali ne.

Stanje našega gospodarstva je tako, da potrebuje odločnih in hitrih ukrepov, ne pa brezplodnih dolgovoznih polemik, ker vemo, da ima vsaka zadeva svoje solčne in senčne strani, vsaka polemika pa čisto sebično in pristransko obeležje.

FEBRUARSKI INDEKS CEN.

Indeks cen na debelo pri Narodni banki izkazuje za februar sledeče stanje (oklepaju podatki za januar): rastlinski proizvodi 73·5 (71·7), živalski proizvodi 78·1 (82), kovinski proizvodi 82·1 (84·9), industrijski proizvodi 73·1 (72·8), skupni indeks 74·8 (75·7). Najbolj občutno je padla cena živalskih proizvodov, tudi kovinski proizvodi so šli navzdol, rastlinski proizvodi pa so se celo podražili, kar je posledica ne-sezijske dobe, neutemeljeno pa je povišanje cen industrijskih proizvodov.

V primerjavi s februarjem zadnjih let izkazuje naš indeks cen, ki je bil

ustanovljen leta 1926 s 100 točkami za vsako vrsto blaga, kažejo cene sledeče padanje:

Proizvodi:	1928	1929	1930	1931
rastlinski	130·5	133·1	100·7	73·5
živalski	104·3	109·0	97·1	78·1
industrijski	98·8	95·8	85·9	72·1
skupni	106·0	105·5	92·1	74·8

Nasproti stanju iz leta 1928 so najbolj nazadovali rastlinski proizvodi. Vendar opažamo, da se cene posameznih proizvodov vedno bolj izjednačujejo, dasi-ravno je padanje posameznih postavk različno.

NAŠA TRGOVINSKA POGODBA S ČEHOSLOVAŠKO.

Pogajanja za sklep trgovinske pogodbe s Čehoslovaško, s katero smo bili po odpovedi čehosl.-madžarske trgovinske pogodbe v brezpogodbenem stanju, so končana ter bo pogodba v kratkem podpisana.

Nova pogodba sicer ne daje obema pogodnikoma tistih koristi, ki sta jih želela in pričakovala, vendar pa bo vse-kakor olajšala trgovanje med obema prijateljskima državama.

V kolikor smemo sklepati iz doslej objavljenih podatkov, pogodba ne pred-videva posebnih prednosti na podlagi sistema preferenčnih carin, temveč je sestavljena na bazi največjih ugodnosti, po katerih bo Jugoslavija deležna ne-katerih carinskih olajšav za svoje polj-ske pridelke, zlasti za: pitane prašiče, slive, grozdje, fižol, grah, zdravilna ze-lišča, perutnino, ribe in druge predme-te našega izvoza na Čehoslovaško. Ce-

hoslovaški pa so priznane carinske ugodnosti za pivo, suho cikorijo, plat-nene tkanine, preproge, odeje, vložene kumarče, porcelan, keramiko, lito poso-do, žično steklo, votlo steklo, steklo za razsvetljava, dalje za malokovinske predmete in za godbene instrumente. Poleg tega pa so priznane Čehoslovaški tudi razne ugodnosti za uvoz čevljev ter nekaterih predmetov tekstilne in kovin-ske industrije.

Čehoslovaški krogi priznavajo, da so se pogajanja vršila ob najneugodnejšem času, vsled česar tudi doseženi spora-zumi ne zadovoljujejo vseh pričakovanj.

Ze ti podatki ne dajejo mnogo upa-nja, da bi se naš izvoz na Čehoslovaško dvignil, vsaj ne na tisto višino, da bi zamogli imenovati naše trgovinsko raz-merje s Čehoslovaško popolnoma zado-vljivo.

TRGOVINSKA INFORMATIVNA SLUŽBA.

Pod tem naslovom je pričel izdajati Zavod za pospeševanje zunanje trgovine revijo, ki v posameznih zvezkih izčrpno obdelava inozemstvo zlasti iz trgovin-skega vidika. Vsak zvezek je posvečen opisu poedine države po sledečem redu: 1. površina in prebivalstvo, 2. trgovski jeziki, 3. mere in uteži, 4. denar in ban-ke, 5. gospodarski centri, 6. prevozna sredstva, 7. pošta in telegraf, 8. carina, 9. iskanje tržišč, 10. trgovska reklama,

11. tvorniške in trgovske znamke, 12. trgovska zastopstva, 13. potniki in agen-ti, 14. državne dobave, 15. plačilni po-goji in krediti, 16. izterjavanje dolgov, 17. konkurzi, 18. zunanja trgovina, 19. naša predstavništva, 20. seznam tvrdk.

Doslej so izšli štirje zvezki: prvi je posvečen Romuniji, drugi Poljski, tretji Grčiji in četrti Madžarski. Vsak zvezek je originalno delo zase, nudeče čitalcu pouk o gospodarskih razmerah naslov-

ne države, kakor tudi o vseh trgovinskih običajih in razmerah.

Revija izhaja polmesečno ter je tiskana v latinici in stane letna naročnina (za 24 zvezkov) Din 240.—. Naroča se pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu.

Ne samo trgovcu, vsakemu inteligentu je potrebna ta revija, da mu razširi ob-

zorje ter ga pouči o novih razmerah v inozemstvu; zato revijo najtopleje priporočamo.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov

Ljubljana, Karlovska cesta 4

Prodaja na obroke

Po širnem svetu.

Zopet ponesrečena konferenca o carinskem premirju.

Dne 16. in 17. t. m. so v Ženevi zopet konferirali o možnosti ustvaritve carinskega premirja med evropskimi državami. Pogajanja pa so se brezuspešno zaključila še predčasno, ker se je izkazalo, da nobena od udeleženih držav noče preiti k izvrševanju podpisane konvencije, dokler ne pristopi k dogovorom brezpogojno zadnja država v Evropi. Razpoloženje med delegati posameznih držav je sicer še vedno optimistično ter upajo, da bo sporazum dosežen na bodoči četrti konferenci, vendar pa prevladuje med gospodarskimi strokovnjaki mnenje, da bo tudi četrti konferenca zaključena brez slehernega uspeha.

Neugodno romunsko posojilo.

Pravkar zaključeno posojilo v višini 53 milijonov dolarjev, ki ga je Romunija po dolgem pogajanju končno vendarle najela v svrhu sanacije domačega gospodarstva, je vezano na zelo neugodne pogoje. Posojilo se obrestuje po 7 odstotkov ter bo emitirano komaj po kurzu 87. Poleg tega pa ostane del posojila v inozemstvu za kritje zapadlih terjatev, tako da pride v Romunijo komaj 38 (po drugih podatkih pa samo 30) milijonov dolarjev.

Tretjina tega zneska se porabi za kmetijska posojila, tretjina za napravo novih in popravo starih cest, ostanek pa za železnice in druge javne naprave ter za sanacijo državne poljedelske banke.

Nova gospodarska konferenca.

Te dni zaseda na Dunaju gospodarska konferenca predstavnikov srednjeevropskih držav z namenom razpravljati o olajšanju prometa v medsebojnem trgovanju. Našo državo zastopata bivši minister dr. Frangeš in ravnatelj M. Vorhapič iz Zagreba.

Za ublažitev krize na Čehoslovaškem.

Kako pojmujejo javne institucije potrebo ublaženja krize vseh, samo pri nas ne, priča ponovna odločitev čehoslovaškega pokojninskega zavoda, ki je stavil iz svojih sredstev na razpolago komunalnim in pokrajinskim institucijam znesek 336 milijonov Kč posojila za javne naprave. Poleg tega pa je pripravljen ta zavod dati še nadaljnih 800 milijonov Kč posojila za javna dela.

Sedaj pa je tudi čl. vlada sklenila najeti 5-odstotno investicijsko posojilo v znesku 1.350 milijonov Kč.

Pri nas doslej nismo mogli skrpati niti vsote, ki je potrebna za zgraditev proge Kočevje - Sušak. Vsak po svoje.

Rusija kupuje stroje.

Zastopniki nemške industrije so te dni sklenili s Sovjeti pogodbo za dobavo raznih strojev v vrednosti 300 milijonov mark. Rešiti se ima edino le še vprašanje jamstva, ker zahtevajo Rusi kredit do dveh let. Po vsej priliki prevzame jamstvo Nemčija, ki ji je veliko na tem, da se zaposlijo mase brezposelnih.

Tudi v Angliji so naročili Rusi za 5 milijonov funtsterlingov različnih strojev za ustanovitev novih industrij.

Odvzemanje trgovskih dovoljenj v Italiji.

Mnogim slovenskim trgovcem je fašistična vlada odvzela trgovske koncesije ter jim prepovedala izvrševati obrt. Njihove prošnje je tudi pokrajinska vlada odbila.

Deficit v ameriškem proračunu.

Po izjavi ameriškega predsednika senatne komisije Smootha bo znašal predvidevno letošnji proračunski deficit Združenih držav okoli 500 milijonov dolarjev.

Omejitve za uvoz svinjskega mesa na Češkoslovaško.

Češkoslovaška je prepovedala uvoz slanine in prašičev v kosih. Dovoljeno je le uvažanje celih ali razpolovljenih prašičev ter kosov mesa skupno s slanino.

Tudi Turčija čuti posledice ruskega dumpinga.

Ker so vsled velikega ruskega uvoza tudi v Turčiji začele občutno padati cene domačih proizvodov, je posebna deputacija trgovskih krogov predložila vladi zahtevo po zvišanju carinske zaščite.

Razid žičnega sindikata na Poljskem.

Poljski žični kartel, ki je združeval 26 glavnih poljskih tvornic, je te dni razpadel, ker so vsi tvornice zahtevale povečanje kontingenta produkcije ter je bil sporazum nemogoč. Ker bo sedaj nastala med bivšimi kartelniki konkurenčnega borba, je pričakovati padca cen izdelkov žične industrije.

Ponarejeni stolirski bankovci.

Ponarejeni stolirski bankovci so se pojavili že tudi pri nas. Falzifikate je najlažje spoznati po tem, da papir ni raskav ter imajo zelenkasto barvo in so brez znaka Nacionalne banke ter je tudi lik Italije v medaljonu zelo grob.

Stanovanjska akcija v Avstriji.

Avstrija je sklenila najeti sedemodstotno posojilo v znesku 150 milijonov šilingov za gradbo stanovanj.

Francoski državni proračun.

Pravkar zaključeni proračun Francije izkazuje 50.742 milijonov frankov izdatkov ter je za 11.5 milijona frankov manjši od proračunanih dohodkov.

Deficit romunskega proračuna.

Državni dohodki Romunije v pretečenem letu so za skoraj dve milijardi lejev manjši od izdatkov. Deficit je bil pokrit iz različnih izrednih dohodkov, kakor: zakupnina za telefon in razne monopolske koncesije.

Odpust 40.000 kovinarjev.

Iz Münchena poročajo, da je bavarska zveza kovinske industrije sklenila od 29. marca do 9. aprila odpustiti 40.000 delavcev.

Znižanje dividende pri nemških velebankah.

Glavne nemške velebanke so letos znižale dividendo delničarjem za 4 odstotke ter bo izplačala »Dresdener Bank«, »Deutsche Bank« in »Diskontgesellschaft« po 6%, »Kommerzbank« po 7% in »Danatbank« po 8% dividende.

Brezposelnost v Evropi.

V Nemčiji je število brezposelnih padlo ta mesec za 19.000 oseb ter znaša 4.972.000.

V Italiji izkazuje statistika 722.000 brezposelnih ki dobivajo državno podporo. Mnogo je seveda takih, ki so pravico do podpore že izgubili.

V Angliji je število brezposelnih iznova narastlo ter znaša 2.635.000 oseb.

Francija izkazuje že 44.500 brezposelnih, od tega nad 20.000 samo v Parizu.

**Schmoll
Pasta**

je prva in v svojem vrhu najbolj priljubljena.

krema za čevlje

POMIRJENJE V INDIJI.

Vsled nacionalističnega gibanja v britski Indiji, kateremu na čelu stoji Ghandi, je močno trpela angleška zunanja trgovina. Posebno težko je bil prizadet izvoz angleških tekstilij, pa tudi drugih industrijskih produktov, ker so indijski nacionalisti svojo zahtevo po neodvisnosti Indije in ukinitvi solnega monopola podprli s proglasitvijo bojkota vsega angleškega blaga.

Angleški vladi je sicer deloma uspelo omejiti pokret z izvajanjem zakona o zaščiti države, na podlagi katerega so bili voditelji gibanja in pristaši, ki so se osebno udeleževali, internirani v zapori ter stavljani pod obtožbo.

Med voditeljem Ghandijem in indijskim podkraljem, lordom Irwinom je končno prišlo do sporazuma, po katerem se nacionalisti odpovejo zahtevi po odcepitvi Indije, pač pa vztrajajo pri načrtu neodvisnosti v okviru britske unije ter obenem preklicajo bojkot nad an-

gleškim blagom. V zameno pa je lord Irwin pristal na to, da se izpustijo iz zaporov vsi nacionalisti, ki se niso osebno pregrešili proti obstoječim zakonom ter je dovolil revnejšemu območskemu prebivalstvu pridobivati sol za lastno porabo ter za prodajo v ožjem okolišu, docim bo v notranjosti veljal še vedno solni monopol.

V Angliji se občuti gospodarsko spoznanje v tem, da so že pričele naraščati cene tekstilij ter so tvornice zopet začele razširjevati obratovanje. Tudi papirji britsko - indijskih papirjev so poskočili na borzah.

Razne novejšje izjave ekstremnih nacionalističnih voditeljev pa zanikajo, da bi se indijski nacionalisti zamogli zadovoljiti z doseženimi uspehi ter prorokujejo, da bodoči kongres odkloni Ghandijev sporazum in vztraja na zahtevi popolne neodvisnosti Indije od Britskega imperija.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

Uradni tečaji Prosti tečaj

1 angleški funt	276—	276.20
1 ameriški dolar	56.5	56.60
1 avstrijski šiling	7.96	7.97
1 belga	7.92	7.92
1 bolgarski lev	—41	—41
1 češkoslovaška krona	1.676	1.68
1 francoski frank	2.218	2.22
1 italijanska lira	2.975	2.98
1 grška dragma	—73	—73
1 madžarski pengö	9.88	9.90
1 nemška marka	13.45	13.53
1 poljski zlot	6.83	6.82
1 romunski lej	—396	—33
1 španska peseta	5.88	6.12
1 danska krona	15.13	15.12
1 švicarski frank	10.959	10.96
1 holandski goldinar	22.77	22.78
1 turška lira, papir	26.70	26.70
1 zlati frank	10.959	10.96
1 kanadski dolar	56.02	56.01
1 norveška krona	15.13	15.09
1 brazilski milreis	5.40	5.40
1 argentinski pezos	17.20	17.15
1 švedska krona	15.15	15.12
1 egiptovski funt	281.80	281.50

Stanje neizpremenjeno. Španska peseta je zopet nekoliko oslabil.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 424—424.50, 7¹/₂% Blairovo posojilo 82.75—83—, 8% Blairovo posojilo 93 do 93.25, investicijsko posojilo 87.25 do 88—, tobačne srečke 25 ponudba, 4% bosanske obveznice 51.50 do 52—, belgijske obveznice 68—69, Rdeči križ 48 ponudba, posojilo državne hipot. banke 82.75—83—.

Vojna škoda je tekom tedna porastla. Ostali papirji so trdni v cenah ter je stanje neizpremenjeno.

Privatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 128 povpraševanje, Prva hrvaška štedionica 900—910, Strojne tovarne 80, Trboveljska premogokopna 332 do 333, Kranjska industrijska družba 312, Združene papirnice Vevče 129 povpraševanje, Nar. banka 8050 do 8100, Kreditni zavod 170—180, Ruše 235—237, Obrtna banka 36 povpraševanje.

Povpraševanje po papirjih Vevških papirnic je iznova popustilo. Sicer stanje skoraj neizpremenjeno.

Tržna poročila.

Živina.

Cena živine na zagrebskem trgu je v nadaljnem padanju ter so tekom zadnjega meseca padle cene volom za Din 1—1.25, bosanskim volom za 50 par, teletom pa celo v enem samem tednu za 2 Din pri kg žive teže; zaklana teleta pa so padla za 2—3 Din pri kg.

Na zadnjem živinskem sejmu v Zagrebu so se plačevale sledeče cene:

Goveja živina: krave mlekarice Din 3000 do 3500, junice za rejo Din 2000 do 2500 komad; biki 6—7 Din; krave za meso 3.50—5.25 Din; voli I. 7—8 Din, II. 6.50—7. Din, bosanski 6—6.50 Din; junci 7—7.50 Din za kg žive teže; teleta so se plačevala kg po 7.50—10 Din živa in 12—13 Din zaklana.

Prašiči: domači pitani 10—10.50, nepitani 7.50—9 Din za kg žive teže; sremski zaklani prašiči po Din 11 do 11.50 za kg; pujski (odojki) 80—130 Din komad.

Konji: par 3000—12.000 Din, žrebeta 1500—2500 komad, konji za meso 1.50 do 2 Din za kg žive teže.

Na ljubljanskem sejmu so cene ob mrtvi kupčiji neizpremenjene ter so se plačevali: voli I. 8.25 Din, II. 7.50 Din, III. 7 Din, krave debele 5—6 Din, krave klobasariče 3—4 Din, teleta 10—11 Din, mesni prašiči 9 Din za kg žive teže; konji 3000 do 5000 Din, prašički za rejo, 6—8 tednov stari 150—200 Din za komad.

Krma na zagrebskem trgu.

Cena krme na zagrebskem trgu je vsled poplav in malega dovoza poskočila ter se je plačevalo: za deteljo 100 do 120 Din, za seno 60—90 Din, za otavo 100—110 Din, za nasteljno slamo pa 55 do 60 Din za met. stol.

Porast žitnih cen.

Na budimpeštanski borzi je šla tekom tedna koruza navzgor za pribl. 3 dinarje, pšenica pa za 1.50 Din. V zvezi s tem so tudi mlini zvišali cene moki.

Tudi na bukareški borzi so šle cene pšenice navzgor za pribl. 2 Din, koruze pa za pribl. 3—4 Din pri 100 kg.

Ruskó vino na Reki.

Poročali smo že o dovozu ruskega vina na Reko. Tamošnjim trgovcem ponujajo rusko vino 10—14 stopinj po 90 par liter. Pričakuje se zopet dovoz 18 tisoč hl vina. Doslej je sklenjenih precej kupčij za Hamburg, Bruxelles in za skandinavske države. Cena vina ne krije niti stroškov transporta do Reke.

Znižanje cen za avtomobilsko pneumatico.

Podjetji »Dunlop« in »Goodyear« sta znižali ceno avtomobilske in motorne pneumatice za 7.5% pri standardnih in za 4% pri secunda tipah.

Strah pranja

je za vedno pregnan, ako perete z Schichtovim RADIONOM. Način je povsem enostaven in udoben:

1. Običajno namakanje preko noči.
2. Raztopiti Schichtov RADION v mrzli vodi in perilo 20 minut prekuhati.
3. Perilo najprvo v topli, nato večkrat v mrzli vodi dobro izplakniti.

En sam poskus in uverili se bode, da tako lahko, poceni in varčno pere samo

Schichtov
RADION

Jajca.

Pričakovanje, da z nastopom mrzlej-šega vremena in spričo bližajočih se praznikov cene jajc narastejo, se ni uresničilo.

Na domačem tržišču se plačujejo hrvatska jajca v Zagrebu po Din 9.60 ducat in 900 Din zabojev. Štajersko blago je razmeroma dražje. Povpraševanje ni veliko. Naši izvozniki so znižali nakupno ceno na 65 par za komad.

V inozemstvu plačuje Milan ducat Lit 4.20 (Din 12.40); Hamburg plačuje naše blago po Mk 1.02 (Din 13.86) ducat, dočim je bila začetkom februarja tam še cena Rm 1.26 za ducat; v Rimu se je cena jajc začetkom marca nekoliko izboljšala ter se je plačevalo Lit 3.10 (Din 9.18.20) za 1000 komadov; Marseille plačuje zabojev po 625 Frs (Din 1387); na Madžarskem se plačuje 100 komadov 9 pengö (Din 88.90) v Budimpešti.

Naši poljski pridelki v Italiji.

Našo suho koruzo plačuje Trst po Lit 41.50 (Din 123) za 100 kg; fižol jugosl. beli Lit 89 (Din 266), debeli beli Lit 117.50 (Din 347.50); Milano plačuje mešani fižol Lit 76 (Din 225), pisani pa po 90 Lit (Din 266) za 100 kg. Suhe slive se plačujejo v Milanu po Lit 3.35 (Din 10) za kg, v Trstu pa notira jugoslovansko blago Lit 227.50 (Din 673.—) za 100 kg.

Tobačni ekstrakt.

Finančno ministrstvo je odločilo, da ostanejo do novega sestanka monopolskega odbora v veljavi stare cene za tobačni ekstrakt, namreč Din 5.— za ekstrakt v sodih ter Din 6.— za ekstrakt v ročkah, pri čemer se posoda ne vračunava. Tobačni ekstrakt prodajajo vse tobačne tovarne v državi.

Italijansko živinsko tržišče.

Rim plačuje jugosl. vole povprečno po Lit 3.15 (Din 9.35), Milano Lit 3.70 (Din 11.—) za I. blago; krave imajo v Milanu ceno Lit 3.50 (Din 10.40), v Rimu Lit 3.23 (Din 9.60); teleta, prvovrstna se plačujejo v Milanu po Lit 5.80, v Rimu po Lit 6.09 (Din 18.—) za kg žive teže. Cene so šle tekom meseca nekoliko navzdol. V splošnem je rimsko tržišče slabejše od milanskega.

Baker.

Tekom tedna je mednarodni kartel bakra znižal ceno od 10.80 centa na 10.30 centa, a jo je koncem tedna zopet dvignil na 10.55. Tržišče je nesigurno ter se cene vsak dan menjavajo in so pod stalnim vplivom nenadnih povpraševanj in ponudb. Glavno vlogo pa igra zopet špekulacija ter obstoji možnost, da gredo cene kmalu navzdol.

Lesno tržišče.**Večja naročila v lesni industriji.**

Lesna industrija v južnih delih države je dobila večja naročila za les iz Grčije. Vsa podjetja v južnih krajih so pričela delati s polno kapaciteto, poleg tega pa pravi vodstvo Trgovsko industrijske banke v Skoplju, ki financira dobave, da se močno občuti pomanjkanje izgotovljenega blaga.

Jugoslovansko-romunski lesni kartel.

Na Dunaju se vršijo pogajanja med predstavniki jugoslovanske in romunske lesne veleindustrije za ustanovitev lesnega kartela, ki naj bi organiziral izvoz lesa iz obeh držav ter uravnaval odnošaje v lesni produkciji in trgovini.

Dobava.

150 m³ hrastovega lesa nabavi do 30. t. m. direkcija državnega rudnika v Velenju. Pogoji pri Zbornici za TOI.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Položaj na borzi neizpremenjeno mlačen. Sklepov v znatnih množinah ni.

Cene neizpremenjene. (Glej 6. številko).

Povpraševanja so omejena večinoma na blago, ki je navedeno v zadnji številki.

Išče se še nekaj dopjonov bordonalov za Rakek in za Sušak ter vagon filerjev za Sušak.

Uvoz lesa v Francijo.

Statistika lanskoletnega uvoza lesa v Francijo izkazuje 3,171.000 ton, dočim je znašal uvoz lesa leta 1929 le 2 milj. 438.500 ton in je navzlic nekunjunkturni dobi lansko leto porastel.

Med glavnimi uvozniki odpade na posamezne države sledeči delež uvoza:

Nemčija	679.000 ton
Finska	464.000 ton
Švedska	379.000 ton
Rusija	271.000 ton
Letonska	246.000 ton
Avstrija	237.000 ton
Poljska	140.000 ton
Jugoslavija	81.000 ton

Ti podatki ponovno pričajo, da naš lesni izvoz ni organiziran pravilno ter bi se moral zlasti z ozirom na Francijo dvigniti vsaj na četrto ali peto mesto, dočim je sedaj na osmem mestu za Avstrijo in Poljsko, ki imata za izvoz lesa v Francijo mnogo težje pogoje. Tržišče za naš les v Franciji spričo velikega letnega uvoza in cenene pomorske vožnje zasluži največjo pozornost vseh merodajnih krogov.

Da se v tem oziru ni nič ukrenilo, priča tudi dejstvo, da so pred par meseci Francozi zopet zaključili velike dobave lesa iz Avstrije in Poljske.

PREVOZNE TARIFE ONEMOGOČAJO LESNI IZVOZ.

Iz referata dr. Karmanskega na zadnji konferenci lesne industrije v Beogradu posnemamo, da nam vsled ugodnejših prevoznih tarif konkurirajo v bazenu Sredozemskega morja Poljska in Romunija, poleg tega pa v manjši meri tudi nekatere prednosti kvalitete romunskega lesa.

Naš les je na poti v London obremenjen z voznino 406 Din via Sušak, poljski pa z voznino 241 Din od m³.

Za Belgijo znaša naša voznina 385 Din, poljska pa 230 Din od m³.

Za Francijo so navzlic oddaljenosti poljske prevozne tarife cenejše od naših.

Za Čehoslovaško in Nemčijo je skupna voznina za naš les trikrat višja od poljske.

Povpraševanje za naš les.

Pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu so sledeča povpraševanja za naš les: (V oklepaju zabeleženo številko naj interesenti v svojih poizvedbah na omenjenih zavod navedejo!)

Parjena slavonska bukovina — Milano (4202).

Bukovi testati in testoni — Messina (4565).

Smrekovina za pohištvo — Aleksandrija (4036).

Različen les — Kopenhagen (4499).

Upognjeno pohištvo (stoli) — Tirana (4557).

Trsje za štukaturo — Praga (4058 in 4098).

Lesene zaboje v 18 različnih dimenzijah potrebuje velika južno-afriška tvornica mila. Podatki pod št. 4647.

Zavod daje pojasnila interesentom brezplačno.

Cene lesa v Italiji.

Na raznih italijanskih lesnih tržiščih so začetkom tek. meseca veljale sledeče cene: slavonska bukovina I.a v Trstu Lit 335.—; slav. hrastovina v Rimu Lit 865.—; jelove deske v Trstu Lit 225.—; jelove deske (tavolame) I. v Rimu Lit 440.— za m³; trda drva v Milanu Lit 162.— za tono.

Za Italijo, ki nam je najbližji in najboljši kupec, so poljske železniške tarife cenejše, zlasti v kolikor zadeva to prevoz po italijanskem in avstrijskem ozemlju.

Najobčutnejše pa so tarife za območje Sredozemskega morja, kjer so preračunane tarife na podlagi 400 km železniškega prevoza ter znašajo od kub. metra lesa za Barcelono: iz Poljske 241 Din, iz Romunije 251 Din, iz Jugoslavije pa 247 Din. Dasiravno ležimo neposredno ob Sredozemskem morju, so naše tarife razmeroma zelo neugodne ter težko škodujejo lesnemu izvozu v vse države, ki ležijo ob bazenu Sredozemskega morja in celo tu omogočajo konkurenco dalnje Poljske in Romunije navzlic dolgi poti.

Vam ustreči

naša želja!

Zadovoljnost odjemalcev

pa dosežete, če jim postrežete z najboljšim med dobrim,

zato jim ponudite

**Dr. Pirčevo
sladno kavo**

Velepražarna »PROJA«

Ljubljana, Aškerčeva ulica 3

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

IVAN JELAČIN - LJUBLJANA

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba! Zahtevajte cenik!